

El Baix Penadés

Setmanari autonomista

SURT ELS DISSAPTES

Preus de subscripció

VENDRELL, trimestre.	1 ^a	Ptas
FORA, id.	1 ^a 25	»
EXTRANGER, id.	2 ^a	»

Número corrent, 10 cèntims. Atrassat, 20 id.

Redacció y Administració

Plassa Pi Margall, número 2.

Anuncis a preus convencionals. Remitits: 10 cèntims línia

No s'admeten escrits sense firma

NO'S TORNAN ELS ORIGINALS

Empori musical de A. BADIA

Cort, 31 y Concellers, 10

Vilafranca del Penadés

ACREDITAT ESTABLIMENT DE MÚSICA

Dipòsit dels célebres pianos y armoniums **Ortiz y Cussó S. F. H. A.**

500 pessetas al que presenti pianos de fabricació espanyola mellors qu'aquesta marca

Pianos casi nous d'ocasio y lloguer

Música

Grans existències

Accessoris

Gran varietat

Especialitat de la casa: AFINACIONS Y REPARACIONS

Taller especial únich en la comarca — La casa garantisa tots sos treballs

Única casa en aquesta comarca que té crèdit obert en las importants casas editorials

DESSY (S. en C.) y DOTESIO (S. A.)

Per los encàrrechs en aquesta vila, dirigir-se á la impremta Ramon Germans y Nebot, Plassa Pi Margall, 2.

—Festas Majors—

Extensos y richs mostruaris de carnets artístichs pera programas de ball; targetons ab relleus pera invitacions; confecció esmerada de títols de soci, prospectes, etc.

Gran existencia de entradas, á 2 rals el 100

Globos aerostàtics — Garlandas y papers de color

Ramon Germans y Nebot Plassa Pi Margall, núm. 2

Desarrapadors y Puja-botas

PREUS ECONÓMICHS

Fusteria de Anton Güell (s) Pistras

Carrer de la Muralla, 25

PRESTAMS

Hi ha pera prestar á primera hipoteca, de 5000 á 50000 pessetas.

Informarà l'advocat d'aquesta vila D. Francisco Vidal y Socías, carrer de Sant Sebastià, 16, primer.

F. Ribas Cisco Rabosa

RECADER

Pren encàrrechs de tota mena del Vendrell á Barcelona, y de Barcelona al Vendrell.

Se reben els encàrrechs:

Al Vendrell: carrer de St. Sebastià (Muralla), 1.

A Barcelona: Rambla de las Flors, 15, porteria; ahont hi trobaran cada dia ous frescos, y Passeig de Gracia, 58, taberna.

La platja de Sant Salvador!

La nostra platja s'és transformada. Avans era feïnera, y era continuat el treball en aquell lloc; tot l'any hi havia feina pera 'ls que del mar vivien; y el camí que hi porta era una corriua seguida de vianants y carruatges de totes menes, car aquella barriada era una extensió de la vila, ab la qu'estava en comunicació directa, y únicament se relacionava ab ella per el carrer y camí de mar.

Are s'és tornada senyora, y tan sols en l'época de les fortes calors està animada aquella platja. Ja se sab que vora l'aigua la gent acabada no hi està bé durant l'hivern; y al arribar les pluges del Setembre retornen á les viles y ciutats aont el confort es major y més estesa la vida de relació.

Y are, aquesta darrera frase'm porta, sense volguer, á un altre orde de consideracions. Mes d'un estiuejador dels qu'han passat alguns anys allunyats de la nostra vila, me deia, dolguent-se, qu'eren molt poques, contadíssimes, les families que baixen ab carruatges á pendrer banys á Sant Salvador. Es natural, amics meus, que sigui així. El quietisme es la tónica general de la platja. Les comoditats que cada hu de vosaltres teniu reunides á casa vostra, y el no esser, potser, prou ben vist el sortir ab la roba d'anar per casa, vos fa esser més casolans de lo que convindria al caracter obert y francament democràtic del nostre poble.

A mida que la platja va aristocratizant-se, si se'm permet la paraula, va també, insensiblement, allunyant-se dels vilatans que, cada dia més, s'hi troben descentrats de la seva órbita de

acció. Aixó en l'orde que podria dirsen moral; materialment, les facilitats de viatge, bany y estada que reuneix Comarruga, han fet que'l gros contingent de banyistes que dona'l Vendrell vagi á aquesta platja, preferentment, aont l'animació que hi regna està més en consonancia ab el caracter vendrellenc.

De totes maneres jo entenc que donat l'actual modo d'esser de la platja, l'únic, per mi, que li escau y per aixó'l té, han d'esser els menys els que se planyin de la manca de concurrencia en aquell lloc. La vida plácida que allí's disfruta no's veu interrompuda, aixís, per cap sacudida, y 'ls dies passen en continuat *dolce far niente*, segons frase d'una simpática banyista. Els que hi son de nou á passarhi l'estiu, van enmolllant-se, sens adonarsen, en les costums de placidesa general, ni que á ciutat siguin actius y enraonin en veu alta.—Noi, hi ha que seguir la corrent;—me deia un jove—á la vila se critica al qui retira tart á les nits; doncs aquí es mal vist el que's lleva dematí. Ja m'agrada ja, per 'xó!

La festa del Sant, patró de la barriada, s'escau en plena tardor; mes are s'ha fet indispensable traslladarla—extra oficialment, es clá—á un dia d'estiu, quan la colonia està en son plé, y ni aixís pot arrelarse; no son pas festes majors lo que hi van á buscar allí.

Are bé: tal com va augmentant la construcció de nous xalets en aquella platja, no hi ha dubte qu'és una font de riquesa pera la nostra població, y tots els vendrellencs devém sentir-nos, y ens sentim, satisfets de la seva creixensa. Y si aquesta se deu, com sembla, al tó senyorial qu'han anat marcant, y al deix de «retiro» que actualment té, no es gaire comprensible que vulguin posarla en comunicació directa ab una estació de tant tránzit com es la de Sant Vicens, aont afluixen gent de diferentes classes socials, vingudes de totes les poblacions de les comarques del Penadés y del Camp. Si arriba á ferse la carretera ó camí que, se'ns assegura, està en projecte, no fora estrany que Sant Salvador perdés aquell bell encís qu'avui té pera les families que l'han escullida pera passarhi l'estiu. Y de la mateixa manera que l'altre dia se miraven de lluny les maniobres de descarregament d'un barco, ab tot y esser per pocs dies, se retraurien al veurer la irrupció abigarrada de l'arribada dels trens. L'encant d'avui se fondria entre 'ls cents y les bromes de les colles que hi anirien á passarhi el dia del «gos» de les festes majors, portantshi la minestra y 'ls acordeons.

Aquesta carretera obriria un gran esportell á la nostra platja; fins avui la porta y'l mercat de Sant Salvador ha estat la vila; ab el nou camí,

demà que la referida estació sigui habilitada per a carga y descarga, qui sab si hi portaran d'altres punts tot lo necessari per a les construccions, y tot lo menester per a la vida.

No seria millor ferlo, el bon camí, buscant la manera de que'l directe de la vila a la platja, no hagués de traspasar el torrent?

Val la pena de pensar-hi?

FRIS.

Notes vilatanes

Lo que era antany la platja de Sant Salvador

L'amich y company «Fris», ab la seva «volada» de la passada setmana, m'ha donat feta la meitat de la feina que jo havia pensat per avui. Pensava establir un pararel entre lo que era antany la nostra platja de Sant Salvador y lo que avui és; volia parlar de la servitut de lloc de recreu, d'estació estiuenca, que presta actualment, y la que prestava en temps, que semblaran llunyans, pero que tots els vendrells qui pentinen cabells grisenys y blancs, recordaran perfectament; els uns, els més, com a recorers de noi; els altres, els menys per disort, els qui'l pés dels anys obliga a caminar corvats y van cap a la posta de la vida, recordaran encara per habèr-la viscuda aquella vida de trasbals comercial que's desenrotllava en la bella platja vendrellenca, y que li donava una fesomia propia, peculiar, ben diferenta de la fesomia de les també feineres y encinadores platjes de la costa levantina de Catalunya, ab les quals estava en constant relació comercial y comunicació marítima.

Lo que avui es la nostra platja, tots ho sabem: un lloc que la moda ha viugut transformant, a la seva fàisó en xalets senyorils lo que ahir eren espayosos y feixucs casals qui servien per a'l magatzematge dels vins destinats a l'embarc, y les vores dels rompens de les onades, lloc que avans ocupaven les filerades de botes que'ls boters repicaven després d'omplenades de l'aigua salobre del mar, avui, aquella moda, ha ocupat ab les pintades cases de bany, que, com *garitas* de centinella, s'extenen, espaiades, sa y enllà, en tota l'extensió de la platja. Y en aquesta ja quasi no'n queda res de tot lo típic y característic que tenia: un interior, el de cal Calau, ab les seves feixugues jasseres y gros embigat del sostre, y ab les penjarilles de xarxes y nanses y demás armetjos de pescador; y un exterior, el de cal Falons, ab l'escala y barana de pedra picada, arrambada a la paret, que dona accés per la banda de fora al pis del casal, amb aquell replà qu' es tan bella miranda y que domina no tal solsament la platja en tota la seva extensió, sino també la plana superfície del mar fins a la il·lusoria conjunció d'aquesta am la volta blava del cel.

Que restin l'un y l'altra, am la llur rustiquesa y característica fesomia, com testimonis de lo que fou aquella barriada en el temps de l'avior, entre les modernes y flamants construccions d'avui dia.

La nostra platja, com no ho és tampoc avui, no era aleshors platja de pescadors. El seu tràfec era eminentment comercial, y la nostra gent de mar, tenint treball assegurat en la càrrega y descàrrega dels vaixells, y en la tasca de omplenar d'aigua de mar les estives d'embarc que'ls boters picaven, no'ls callia dedicar-se a la tan fadigosa com perillosa tasca de la pesca.

Els qui son joves y veuen que avui dia son no més un ó dos els vaixells que durant l'any donen fons en nostre rada, ab carregament de dogues, procedents d'Italia, a bon segur se preguntaran:—¿Pero, eren tants els bastiments que aquí venien, que la seva descàrrega bastés a donar ocupació al gran estol de mariners que la matrícula del Vendrell comptava?—

Sí, eren molts, molts, els vaixells que donaven fons en nostra rada; y si déiem, sense prova plena

y documental, que eren 200, y fins més, els qui durant el termini d'un any entraven, a bon segur que no ho creurien y ho tindrien per una andalusada. Y no obstant, es així.

Tenim a la vista un dels llibres de la Duana subalterna d'aquesta vila, en els quals hi eren anotades les entrades y sortides dels bastiments, quin llibre abarca desde l'any 1860 al 1868 inclusiv.

Donemhi una passejada per entre'ls fulls de aquest llibre.

En els dos primers anys, 1860 y 1861, no s'hi anoten els bastiments menors de 30 tonelades, que eren els llauds costers y'ls qui arribaven a nostra platja am més assiduitat.

En els susdits dos any, apareix anotada l'arribada dels següents bastiments majors de 30 tonelades: pollacres-goletes, 8; llauds, 8; pollacres, 1; goletes, 1; de cabuda total, 1.467 tonelades.

La procedencia, es: de Barcelona, 6; de Tarragona, 2; de Vinarós, 1; y de Civitavechia (Italia), 9.

Sortiren despatxats: per Cadis, 8; Sevilla, 1; Barcelona, 1; Tarragona, 1; Palamós, 3; Cadaqués, 1; Civitavechia, 2; y Ancona, 1.

Desde l'any 1862, se anoten ja els de tot tonelatge, anotantse en aquest any els següents arribats: Mes de Janer, 9 bastiments; Febrer, 10; Mars, 12; Abril, 22; Maig, 15; Juny, 7; Juliol, 14; Agost, 17; Septiembre, 15; Octubre, 21; Novembre, 19; Desembre, 25. Total, 185 vaixells.

En l'any 1863, ne arribaren 219.

En l'any 1864, 180.

En l'any 1865, 148.

En l'any 1866, 177.

En l'any 1867, 192.

En l'any 1868, 134.

Molts dels bastiments apareixen sortits el mateix dia d'arribada ó al endemà, desprenentse d'aixó que prenien, ó deixaven, un *pico* de càrrega, fentse a la mar tot seguit per a continuar el viatge. Generalment aquests apareixen ab destí a Valencia, Cádiz, Sevilla y altres ports del Sud d'Espanya y algun a Santa Creu de Tenerife.

El major contingent de procedencia, era, descomptant Barcelona, Malgrat, Blanes y Rosas, de la costa de llevant, y Tarragona, Vinarós y Sant Carles de la Rápita, de la de ponent.

Les procedencies de l'extranger, eren Civitavechia, Castellamare y Ancona, (Italia), d'hont venien els carregaments de dogues per a la construcció de botes.

De la matrícula del Vendrell hi hem trobat en els esmentats anys els següents llauds: «Carmencita», patró Francisco Romeu; «Carmen», patrons Joan y Joseph Porta; «Francesch», patrons Joseph Porta y Pere Borrell; «Rosalia», patrons Francisco y Joaquin Porta; «Antonietta», patró Francisco Porta; y «Estrella», patró Joseph Romeu.

D'aquests llauds, el que apareix més feiner, es el «Carmencita». Durant tots els esmentats anys, se'l troba continuament, comandat sempre pel mateix patró Francisco Romeu (a) Barona, fent constants viatges a Barcelona, am tanta assiduitat, que a l'any 1866, va fer 46 viatges rodons de nostra vila a Barcelona, y tres a Tarragona, quina activitat representa quasi un viatge setmanal. Un veritable ordinari de Vendrell a Barcelona.

¡L'«Estrella» apareix, per primera vegada, patronat per en Joseph Romeu, el dia primer d'Octubre de l'any 1867, com de la matrícula de Vilanova, pero en el següent Novembre ja estava inscrit en nostra matrícula. Com el «Carmencita» se dedicava al tràfec entre Vendrell y Barcelona, figurant a l'any 1868 am 20 viatges.

Com se comprén d'aquests datos, el trabuc de feine a la platja de Sant Salvador era gran, y tot aquest tràfec y activitat ha anat desapareixent de manera paulatina y constant, d'igual manera que ha desaparegut també de les feineres platjes dels pobles de la costa de llevant, per la força de les circumstancies; una d'elles, la principal, l'increment de la xarxa dels ferro-carrils, que han mort del tot

la navegació de cabotatge entre les poblacions costeres, y l'increment dels vaixells de vapor, qu'han mort la navegació a la vela. No més cal contemplar el mar en tot lo que abarca la vista; dies enters sense passar una vela llatina, ni una de creu!

¡Quin condol veurer tanta solitud en el mar!

En altres platjes, mort el tràfec marítim, la gent de mar va enginyarse am la pesca; aquí al Vendrell no tinguérem aquesta sort, y la platja de Sant Salvador arribá a restar poc menys que abandonada, am la major part dels vells magatzems enderrocats y esbalandrats de portes, cansats de no prestar servitut. Fins que, adonantse algú de la bellesa d'aquella platja abandonada, va reedificar un dels enderrocats casals construinthi habitacions apropiades per a passarhi l'estiu, y a aquesta reedificació va seguirne una altra, y després una altra, y una altra, fins a no quedar disponible ni un dels vells magatzem, y la edificació va seguint terres enllà en direcció a comarruga; y enguany passen de 30 les families que estuegen a la nostra platja.

Alegremnos de que, ja que la gent de mar se acaba de perdre per a la platja de Sant Salvador, hagi vingut a la mateixa una colonia estiuenca que li dona animació y vida durant una temporada de l'any.

Benvinguda sia.

RODAMON.

Informació comercial

La calma es la nota dominant en casi tots els negocis. Teixits, cereals, sucres, vins, olis, etc., tots, ó la major part dels articles objecte d'especulació, se troban senzillament afectats per la més gran inacció. Es aquesta, no obstant, una de las temporadas de més calma, puig es l'epoca de las *tournees*, de la vida expansiva, de estiu, en els balnearis, de visita a l'hisenda, y es, per tant, época inapropiada per sentir aquella activitat y cuidado que imperiosament requereix tota empresa y especulació comercial.

Demunt de tot aixó, han vingut els trastorns y lamentables successos de Barcelona, y aquest han tingut tan especial ascendent sobre'l mercat, que avuy, que l'ordre material es ja un fet y la vida de treball y tràfec sembla estar normalizada, persisteix la crisi ab tota la seva força, alcansant a tot el comerç y a todas las industrias. L'escàs moviment del port de Barcelona y'l quietisme de las sessions de Llotja, revelan clarament, y bastan y sobran, per a convences de que falta per complert la animació comercial.

Els blats han baixat com s'esperava, tan bon punt Castella s'ha trobat en condicions d'oferir la nova cullita, aquesta baixa dels blats, s'emporta, com es natural, a las farinas y calma las operaciones sobre'ls cereals, quins semblan també abocats a la baixa.

La cullita dels cereals en nostra comarca, ha tingut alguna importancia ab l'ordi, que s'ha pagat de 8 a 8'50 pessetas quartera, preu, per cert, un xich pujat, puig no permet competir ab els ordís d'Andalusia que s'ofereixen al mercat de Barcelona a 20'50 y 21 pessetas els 100 kilos.

Els altres cereals y llegums han tingut una cullita insignificant, cotisantse als preus següents:

Civada: de 6'50 a 7 pessetas quartera.

Mestall: de 11 a 13 id. id.

Favons: de 11 a 11'50 id. id.

Vessas: de 11'50 a 12 id. id.

Erp: de 10'50 a 11 id. id.

Garrofas: La cullita's presenta molt abundant en general, com no s'hagi vist d'una serie d'anys ensá y si no ve un seguit de plujes que pugui perjudicar aquest fruit, tot fa preveurer una classe altament superior. Se diu que l'usura te fetas algunas compres a 16 rals quintá, cosa que res tindria d'estrany donadas las moltes necessitats del país. Nosaltres creiem que'l preu que surtirá a la cullita té d'esser quelcom més remunerador. Las garrofas del any se cotisan de 7 a 7'50 pessetas quintá catalá, quin preu ens sembla que te d'aguantarse ferm fins a agost per complert las escasas existencias. El mercat de Barcelona porta encara'l pés de la existencia de garrofa extrangera, y's cotisa de 26 y mitj a 27 rals els 42 kilos, aixó es, sota'l preu que regeix en la nostra comarca.

Las vinyas d'aquesta encontrada's troban també

en un estat esplendent, disfrutant d'una sanitat poc vegades vista en aquesta temporada. Reclamaven una mica de sabó y la setmana passada van veure moltes d'elles favorescudes per la benefactora pluja. Es la nostra comarca aquest any, y fins avuy, una de las pocas privilegiadas respecte á la sort, ja que en moltes comarcas, especialment l'alt Penadés y'l Vallés, han sigut castigadas per fortas pedregadas que seran causa d'una important reducció de cullita y desmillorament de las classes.

Nosaltres volem aprofitar aquesta ocasió pera aconsellar á nostres culliters la norma de veremar tardá. Es necessari que procurin fer classes maduras y si pot ser desarrapadas y ab pochos días de cup per fugir de las classes d'embarch que un dia van afamarnos y avuy ens desacreditan; es necessari esmerarse en fer classes finas, que son las apreciadas als mercats consumidores del Nort y de la mateixa Catalunya.

La existencia de ví de la passada cullita es molt escassa, y no's fan moltes operacions, perquè'l comerç sols compra per lo que pot comprometre á retirar ants de la cullita. Se pagan las classes blancas á pesseta'l grau y las negras á pesseta sola grau.

El ví pera la destilació encara es més escàs, y com que'ls alcohols han millorat per haver arribat la temporada d'elaboració de mistelas, la destilació se ha vist precisada á aumentar el preu, pagantse á 70 céntims el grau ab tendència á millorar.

L'atmetlla obra bé de preu. Se cotisa la Mollar á 42 pessetas el sach de 50 kilos y mitj; la Esperansa á 16 pessetas quartera, y la comuna á 14 pessetas id. en els mercats de Reus y Valls. Els nostres culliters haurien de fixarse en la importancia d'aquest article que tots els anys alcanza preus molt remuneradors. L'atmetlla es objecte d'un comerç important per la seva estima als mercats d'Inglaterra y Estats Units, essent la nostra nació la que ocupa'l primer lloch entre las tres nacions exportadoras d'aquest article. En l'any passat exportá Italia per valor de 470.000 dollars, Fransa 538.000, essent així que Espanya exportá atmetlla per valor de 1.345.000 dollars.

Seria, donchs, convenient que s'estudiessin els productes de la terra que son més sollicitats, y cultivarlos en l'escala que permetessin las condicions climatológicas al objecte de no caurer en el serio conflicte que aclapara á nostras comarcas vinícolas per la depreciació del casi únich producte que constitueix la seva riquesa.

En el mercat bursátil sembla no haver passat res absolutament. Al principi dels successos de Barcelona, simultanis ab lo de Melilla, van baixar algun tant els valors, fins el més solts; però pacificada Barcelona y envolta la guerra entre un paréntesis ab motiu dels preparatius d'avenís de nostras tropas, ha reaccionat el mercat, reposantse els valors en els mateixos tipus alts á que's trobavan. Y avuy, que's ven clarament que s'ha caminat sense motiu ni rahó, com si fossim als comensos d'una era próspera, avui entra'l decadiment y la paralisació més gran, y transcorran las sessions de Borsa ab oscilants de poca importancia.

Els francs se cotisan de 9'30 á 9'50, y fins els valors de més moviment, com son els Norts y l'Interior restan inmovils esperant noticias de la guerra ó que s'obri'l Parlament y vinguin declaracions del Ministre d'Hisenda sobre'ls gastos de la campanya ó senyalar novas orientacions.

J. G.

P. S.—A la matinada d'avuy ha caigut un fort xafech d'aigua barrejada ab pedra, que aquest matí s'ignora la extensió que havia alcançat y'ls danys que hagi pogut ocasionar á las vinyas.

Ajuntament

Sessió del dia 9 del corrent mes. Presidencia del senyor Tinent d'Alcalde D. Joseph Vidal.

Llegida l'acta de la anterior fou aprobada.

A instancia del interessat s'arrendan dugas pomas d'aigua á don Joseph Güell Janer, destinadas á la facina que té al carrer del Dr. Robert.

La Comissió de Foment dona compte d'haver anat á Sant Salvador y senyalat la línia que ha de seguir la tanca que's proposa construir don Mariano Padró.

A proposta del senyor Ramon, se acorda fer constar en acta el sentiment de la Corporació municipal

per la mort de don Pere Alsina, Secretari que fou de la Junta de l'Hospital.

Y no habenthi més assumptos de que tractar se aixeca la sessió.

CRONICA

Al matí del dimars d'aquesta setmana passá á millor vida nostre estimat y benvolgut amic Pere Alsina Marqués, víctima de cruenta y llarga malaltia, ab tot y que no l'obligava á fer llit.

La nova causá fonda y dolorosa sorpresa al vehinat en general y molt particularment á sos nombrosos amichs.

Tots els qui'l tractavem teniam observat ab fonda pena sos sofriments, però jamay ningú de nosaltres arribá á presumir, ni un sol moment, tan fatal y proper desenllás, molt menys atesa la seva joventut y robusta complexió.

Ab la mort de nostre amic, la familia pert son més ferm puntal y nostra vila un fabricant honrat, escurpulos é inteligent, que havia sapigut posar, ab treball y constancia, dignes d'ésser imitats, la seva fábrica de midons á la altura de las mellors conegudas á Catalunya, poguent ventatjosament suportar la competencia de sas similars, com ho prova el fet de que tot l'any se treballava á casa seva exportant els seus acreditats midons á las poblacions més fabrils de Catalunya.

Aquesta fábrica, creada modestament fa molts anys pel pare del malhaurat amic Pere, havia sabut aquest posarla ab tots els avenços de nostre temps.

Home independent, seriós y estidiós, era no poch buscat pera las representacions de las Societats que formava part; aixís s'explica que hagués desempeñat diversas vegadas la secretaría y presidencia del «Centre Industrial», el de president del «Centre Catalanista», el càrrech de tresorer y altres del «Casino Circó», y que actualment desempeñés la Secretaría del Hospital, per quin càrrech sentia un carinyo y zel unanimament regoneguts per sos companys de Junta. També havia col·laborat alguna vegada en nostre setmanari, tractant assumptos econòmichs, en els quals era molt entès.

En política figurava entre l'agrupació catalanista de nostra vila, y si bé era entusiasta de la idea, aquesta no lograva desviar-lo de sas habituals y honorables ocupacions.

L'enterro, que's verificá dijous, fou una gran manifestació de dol en la qual hi van pendrer part totes las classes socials de la vila, assistinthi també una representació de la Junta de l'Hospital; veyentse sobre la caixa coronas ab sentida dedicatoria de la familia, dels Centres Industrial y Catalanista y Orfeo Vendrellench, quinas seccions d'homes y nois cantaren en el funeral l'ofertori de la missa de Golla y una absolta del mestre Perossi.

Plorem de debó la mort de tan digne y honrat amic, acompanyant al seu venerable pare y germans ab el dolor que senten per tan gran com irreparable pèrdua, desitjant que'ls siga un confortador consol la part que en lo dol han pres sos molts y bons amichs.

D. E. P.

La Comissió executiva de l'Homenatge que's tributá al gran poeta Angel Guimerá ha comensat á repartir las medallas commemorativas d'aquellas festes de admiració al gran poeta de Catalunya.

La Medalla encunyada en bronze, porta an el seu dret, en relleu, el bust de l'Angel Guimerá, y en el seu revers, envoltant un escut de Catalunya, la llegenda: «Catalunya á Guimerá, Maig 1909».

Per manca d'espai hem tingut de retirar un article sobre'l Congrés esperantista que's ha celebrat á Barcelona, degut á la ploma de nostre amic y compatriot'l jove esperantista Amadeu Martorell.

El publicarem en el pròxim número.

Se'ns diu que la companyia del ferro-carril, ha reiterat la prohibició del pas del públic per la línia en las immediacions de la Estació, y que'ls contraventors seran denunciats.

Antiguament s'extreya l'argila del torrent d'aquesta vila sense idea fixa ni plan determinat; es feya un gran sot, se treya aquell terra á sanalladas,

y quan s'esllavissavan las parets de la grava el tornavan á tapar, quan no l'abandonavan sense taparlo, y vinga anar un poch més amunt á fer la mateixa operació, y aixís seguien fins que acabaren per no sapiguer ahont empassar un nou sot que l'argila pogués compensar els gastos que'ls costava.

Esnto aixís, á la tun, tun, sense plan determinat ni tall obert, se comprén fàcilment que quedessin per explotar bons banchs d'aquesta rica terra.

Avuy, sense que sapiguem qui ho fa, hem tingut ocasió de veure á la vorada del torrent pous recentment oberts en quins, per medi de mina, es procura anar á buscar y extreure l'argila dels banchs que quedan pera explotar.

Aquesta operació, com pot comprendre tothom, no pot ser més perillosa, puig atenant á lo que portem dit, forsosament ha d'haverhi ensolsidas que poden molt be costar la vida á algun treballador.

¿Esta enterat d'aixó'l senyor alcalde? ¿S'han prés ja las degudas precaucions sobre'l cas. pera evitar que algun dia s'tinga de plorar alguna desgracia? ¿Esta enterada la Junta local de reformas socials de las condicions de seguretat ab que's treballa en aquellas minas?

Cridém l'atenció de qui corresponga sobre tan important assumpto.

La companyia dels ferro-carrils de M. á Z. y á A., ha prorrogat fins el dia 30 del corrent mes de Setembre, la expendició de bitllets d'anada y tornada ab rebaixa de preus concedits desde varias estacions á la vehina de Sant Vicens, durant la present temporada de banys, quina concessió finia'l dia 15.

Relacionat ab els successos ocorreguts durant el passat mes de Juliol, á la vehina vila de Vilafranca, la guardia civil ha procedit á la detenció de 26 vehins de la mateixa, els quals han sigut posats á disposició de la autoritat militar.

En diferents pobles d'aquell partit s'han verificat igualment, y pel mateix motiu, bon nombre de detencions, que sumadas á las verificadas á Vilafranca, no baixan d'una cinquantena.

Diu un periódich que d'una conversa sostinguda entre'l Ministre d'Hisenda y'ls periodistes, se dedueix que'l Govern té'l proposit de que tan aviat com a cabi la campanya de Melilla, que se suposa serà en Octubre, se tornarà á admetre la redempció á metàlich del serxey militar.

Entre'ls oferiments y donatius que's han fet pera'ls ferits de la guerra del Rif, mereix especial menció el donatiu de la Societat *Vichy Catalá*, consistent en 50 caixas de 25 botellas de la famosa aigua, ab destí als hospitals de Melilla.

Un dot pels fills; un capital per l'obrer; un lliurament per la quinta; un crèdit per establir-se; una poma per la set y un herencia per la familia la trobareu assegurantvos per 5 pessetas mensuals á La Mutual Franco-Española, que representa en aquesta vila y comarca P. Plana y Mañé.

Hi ha qui pert la salut
per no saberse cuidá;
sent causa moltes vegadas
no usá'l *Vichy Catalá*.

De venda en la Confiteria de casa **Pau Mata**, carrer Alt' número 13.

Secció Oficial

Plassa Mercat.

Recaudació obtinguda en la Plassa Mercat desde'l dia 4 al 10 inclusiv del mes de Setembre, 67'50 pesetas.

Registre Civil.

Inscripcions verificadas desde'l dia 4 al 10 del corrent mes.

Naixements.—Cap.

Defuncions.—Pere Alsina Marqués, de 44 anys; Maria Lafara Olivé, de 60 anys.

Matrimonis.—Cap.

IMPREMTA RAMON GERMANS Y NEBOT.—VENDRELL.

ANUNCIS

Disposable

Gran fábrica de Pastas pera Sopa

de

Francisco de Riera y Solé

Aquesta acreditada casa, desitjant posarse a la altura que sa nombrosa clientela li requereix, posa en coneixement de la mateixa y del públich en general, haver introduit en las sevas produccions la tan anomenada

Pasta d'ou ó italiana

la que se elabora en diferentes formas y que, per la bondat y puresa de sos components pot competir ab ventatja á la de las mellors marcas.

Carniceria, núm. 1 Vendrell.

La borrachera no existe ya

Se manda gratuitamente una muestra de este COZA maravilloso

Se puede tomar en café, té, leche, licor, cerveza, agua ó alimentos. sin saberlo el bebedor

TENGAN CUIDADO CON LAS FALSIFICACIONES
El polvo COZA solo es eficaz contra la embriaguez

El polvo COZA produce el efecto maravilloso de dis- gustar al borracho del alcohol (cerveza, vino, ajeno. etc.) Obra tan silenciosamente y con tanta seguridad que la mu- jer, hermana ó hija del bebedor, pueden administrárselo sin saberlo él y sin que se necesite decirle, lo que determinó su cura.

El polvo COZA ha reconciliado millares de familias, ha salvado millares de hombres del oprobio y del deshonor y les ha vuelto ciudadanos vigorosos y hombres de negocios muy capaces; ha conducido á más de un joven por el camino

derecho de la felicidad, y prolongado muchos años de vida de ciertas personas. La Casa que posee este polvo maravilloso, envía gratuitamente; á quien lo pida, un libro de testimonios y una muestra.

El polvo Coza es garantizado inofensivo
El polvo Coza se encuentra en todas las farmacias y en los depósitos al pie indicados.

Los depositarios no dan muestras, más dan gratuitamente el libro de testi- monios á los que se presenten en su farmacia

Coza House, 76, Wardour Street, Londres, 412, Inglaterra

Depósito en Vendrell: Farmacia de Manuel Trayner

Guano Espinás

MARCA SANT JORDI

Esponja la terra ——— Dona humus

Aumenta'l poder absorvent ———

————— No es arrastrat per les plujes

J. Espinás, S. en C. Rambla del Mitj, 37, Barcelona

FABRICA DE GUANOS

Primeras materias per abonos

GUANOS ESPECIALES
pera vinyas y cereals

Anton Trillas

Carrer de Montserrat. - VENDRELL

Prempsas pera Vins

Sistema americá perfeccionat

Preus económichs

De venda en lo magatzém de

Emilio Bruguera Riereta 28.-Barcelona

EL CIGNE D'OR

Grans novetats en BISUTERIA, QUINGALLA y MONEDERS de pell

Inmens assortit en VANOS del país y Japonesos

Salvador Borrut

Especialitat en articles xapats d'or

Plassa de la Llana, 9 y Semoleras 1. ♦ Barcelona